

ROMANZO CRIMINALE
(CRIMINELE ROMAN)

Giancarlo De Cataldo

Romanzo Criminale (Criminele roman)

Opkomst en ondergang van een misdaadsyndicaat

Vertaald door Karoline Sabbatino-Heybroek en Patrizia Zanin

Lebowski Publishers, Amsterdam 2011

Eerste druk, augustus 2005
Tweede druk, april 2010
Derde druk, september 2011

Oorspronkelijke titel: *Romanzo Criminale*
Oorspronkelijk uitgegeven door: Einaudi, 2002
© Giancarlo De Cataldo, 2002
© Vertaald uit het Italiaans: Karoline Sabbatino-Heybroek en Patrizia Zanin, 2002
© Nederlandse uitgave: Lebowski Publishers, Amsterdam 2011
Omslagontwerp: Dog and Pony, Amsterdam
Omslagbeeld © Cattleya
Foto auteur: Ulf Andersen / Getty
Typografie: Michiel Niesen, ZetProducties, Haarlem

ISBN 978 90 488 1127 4
NUR 302

www.lebowskipublishers.nl
www.romanzocriminale.it

Lebowski Publishers is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv

De personages

DE STRAAT

De Libanees – de oprichter
De Kille, Dendy – de bosses
Buffel – een bijzonder opgefokt type
Nembo Kid – iemand met de juiste contacten
De Dunne – iemand die goed met geld kan schuiven
Dertig Zilverlingen – een Napolitaan in Rome
De Rat – de voorproever
Luik, Bonenstaak, Ricotta, Arendsoog, de Buffoni-tweeling,
Nercio – de overige jongens
Mario de Sardijn – een boss zonder charisma
Goudlokje – zijn adjudant
De Poema – een schurk van de oude stempel
De Zwarte – een nazi
't Joch, Bolle – nog meer nazi's
Zio Carlo – de maffiabaas
De Meester – een man van eer
Turi Funciazza – nog een maffioos
Raffaele Cutolo – de Professor
F. Santini – een corrupte politiemans
Sandra Belli – een journaliste met een revolutionair verleden
Kuif, Ziccone, Brugli, de Sultan, Bonalana – het voetvolk
Graaf Ugolino – een Toscaanse killer
Dottor Mainardi – een hebzuchtige arts
Waslucifer – een zwijgzame vriend
Kikker – een gevoelige homo
Alonzo – een poemawelpje
De Verschrikkelijke, de Koekenpan, baron Rosellini, Ansjovis,
het Gelukkige Zwijn, Engeltje, de Witte, de gebroeders Bordini,
de Bloedzuiger, Saverio Solfatara, de gebroeders Gemito, de Luis,
de Larinees, Zaraffa, Satan, Gigio – de slachtoffers

DE VROUWEN

Cinzia Vallesi, pseudoniem Patrizia – de vrouw van Dendy

(en niet alleen van hem)

Roberta – de vrouw van de Kille

Donatella – de vrouw van Nembo Kid

Vanessa – het verpleegstertje

Rossana – een losgeslagen rijkelui-meisje

Ines – een gevangene

Palma – een terroriste

HET APPARAAT

Nicola Scialoja – politiecommissaris

Dottor Borgia – officier van justitie

De Ouwe – een man die niet bestaat

Zet, Pee, de Harige – de mollen

Vasta, Miglianico – de advocaten

HET KOOR

Psychiaters, criminologen, wapendeskundigen en toxicologen, officieren van justitie, rechters, neofascisten, gokkers, acteurs, zangers, griffiers, koeriers, dealers, carabinieri, politieagenten, lijfwachten, drugshandelaars, maffiosi, journalisten, leden van de Rode Brigades, Turken, filmproducenten, meisjes uit het leven, pastoors, echtgenotes

Voor Tiziana

‘Het beperken tot een minimum, het rationaliseren van het bloedvergieten is een commercieel principe’

BERTOLT BRECHT, opmerkingen bij de *Dreigroschenoper*

‘Ik vraag je om altijd kalm en eerlijk, correct en consequent te zijn. Trek lering uit opgedane ervaringen, laat je niet kleinerend uit over alles wat ze je zeggen, probeer altijd de waarheid te achterhalen voordat je spreekt, en bedenk dat het nooit voldoende is om één bewijs te hebben als je een betoog gaat houden. Om zeker te zijn in een betoog zijn er drie bewijzen nodig, evenals correctheid en consequentie. God zegene en behoede jullie’

BERNARDO PROVENZANO, juli 1994

Inhoud

Proloog, Rome, nu 11

Deel een

- 1977 – '78. Genesis 17
1978, februari. Deals 37
1978, maart – april. Zaken, politiek 57
1978, april – juli. In de bak, uit de bak 87
1978, augustus – september. Afrekenen 113
1979, januari – juni. De Idee 143
1979, juli – december. Bij de tijd 169
1980. De straat in handen hebben 195
1980. De dood van een boss 219

Deel twee

- 1980 – '81. Hybris, dikè, oikos 237
1981, winter – lente. Stromen bloed 269
1981. Rien ne va plus 291
1982, januari – april. De geur van bloed 317
1981 – '83. Si vis pacem para bellum 345
1983. Verklikkers 365
1983. Meer verklikkers 381

Deel drie

1984. Allemaal in de bak 403
1984. Eenzaamheid. Vijandschap 423
1984 – '85. Het verleden en de toekomst 441
1985 – 86. Epidemieën 461
1986. Ondergang, vluchten 483
1987. Individuen en maatschappij 507
1988. Rechtszekerheid 529
1989. De vrijheid 551
1990. Dendy's blues 577
Epiloog. Rome, 1992 599

Aftiteling 605

Proloog

Rome, nu

Hij zat gehurkt tussen twee geparkeerde auto's en probeerde zijn gezicht te bedekken terwijl hij op de volgende klap wachtte. Ze waren met zijn vieren. De kleine, met het litteken van een messteek op zijn wang, was het gemeenst. Tussen de aanvallen door wisselde hij via zijn mobiel lollige opmerkingen uit met zijn liefde: een verslag van de afranseling. Gelukkig sloegen ze maar wat in het wilde weg. Voor hen was het voornamelijk vreselijk lol trappen. Hij bedacht dat het zijn zoons konden zijn. Behalve die neger dan, dat spreekt. Rotjochies. Hij bedacht dat die jongens een paar jaar geleden alleen al bij het horen van zijn naam liever zichzelf meteen een kogel door het hoofd hadden gejaagd dan zijn wraak te moeten ondergaan. Een paar jaar geleden. Toen de tijden nog niet veranderd waren. Eén fataal moment van onoplettendheid. De spijkerschoen trof zijn slaap. Hij gleed het duister in.

'Wegwezen,' beval de kleine, 'die staat niet meer op!'

Maar hij stond wel op. Hij stond op toen het al donker was. Zijn borst stond in brand en zijn hoofd duizelde. Een eindje verderop stond een fonteintje. Hij waste het opgedroogde bloed af en dronk met gulzige slokken van het ijzerhoudende water. Hij stond overeind. Hij kon lopen. Op straat auto's met de stereo voluit en groepjes jongeren die met hun mobieltjes speelden en zijn scheve gang bespotten. Uit de ramen het blauwe licht van ontelbare tv's. Nog een eindje verderop een verlichte etalage. Hij bekeek zichzelf in de ruit: een gebogen man, zijn jas gescheurd en onder de bloedvlekken, een paar vettige haarslierten, verrotte tanden. Een oude man. Dat was hij geworden. Een voorbijkomende sirene. Instinctief drukte hij zich plat tegen de muur. Maar ze moesten hem niet hebben. Niemand moest hem nog.

'Ik was met de Libanees!' mompelde hij, ongelovig bijna, alsof hij zich net het geheugen van iemand anders had toegeëigend.

Het geld was weg, maar de jochies hadden zijn paspoort en ticket niet opgemerkt. En ook zijn Rolex niet, die in een binnenzak was genaaid. Ze hadden het veel te druk gehad met lol trappen om hem behoorlijk te

fouilleren! Hij kon een glimlach niet onderdrukken. Ze zouden nog aardig wat voor hun kiezen krijgen!

Over drie uur vertrok hij. Hij had alle tijd. Het woonwagenkamp lag op nog geen kilometer afstand.

De eerste die hem in de gaten kreeg, was de neger. Hij ging naar de kleine toe, die met zijn meisje lag te rotzooien, om hem te vertellen dat opa weer terug was.

‘Was die niet koud?’

‘Weet ik veel! Hij loopt hier rond!’

Zonder haast stak hij het plein over en keek idioot glimlachend om zich heen, bijna alsof hij zich wilde verontschuldigen voor zijn opdringerigheid. De andere jongens gingen, na hem een afwezige blik te hebben toegeworpen, weer verder met hun eigen bezigheden.

De kleine zei tegen zijn meisje dat ze een ommetje moest maken en wachtte hem met zijn armen over elkaar geslagen op. De neger en de twee anderen, een lange slungel met een pokdalig gezicht en een dikke vent met tatoeages, kwamen naast hem staan.

‘Goedenavond,’ zei hij, ‘jullie hebben iets wat van mij is en dat wil ik terug!’

De kleine wendde zich tot de anderen. ‘Hij heeft zeker nog niet genoeg gehad!’

Ze lachten. Hij schudde zijn hoofd en haalde zijn blaffer tevoorschijn.

‘Iedereen op de grond!’ zei hij kortaf.

De neger werd onrustig. De kleine spuwde op de grond, totaal niet onder de indruk.

‘Ja zeg, geloof je het zelf? Wie wil je nou eigenlijk bang maken met dat speeltje?’

Spijtig bekeek hij het kleine halfautomatische pistool, kaliber .22, dat hij van de zigeuner had gekregen in ruil voor zijn Rolex.

‘Je hebt gelijk, het is een kleintje, maar als je hem weet te gebruiken...’

Hij schoot zonder te mikken en zonder zijn blik van de kleine af te wenden. De neger greep naar zijn knie en viel krijsend op de grond. Plotse-ling viel er een diepe stilte.

‘Wegwezen allemaal!’ beval hij, zonder zich om te draaien. ‘Allemaal, behalve deze vier!’

De kleine bewoog zijn handen op en neer, alsof hij hem wilde kalmeren. ‘Oké, oké, alles komt goed, maar hou je wel effe gedeisd, ja?’

‘Allemaal op de grond, zei ik,’ herhaalde hij rustig.

De kleine en de anderen knielden. De neger rolde onafgebroken kreunend over de grond.

‘Ik heb het geld aan mijn vriendin gegeven,’ zei de kleine halfjankend, ‘ik bel haar wel effe mobiel en vraag of ze ’t hierheen brengt, oké?’

‘Stil. Ik ben aan ’t denken...’

Hoeveel tijd had hij nog, voordat hij vertrok? Een uur? Iets meer mischien? Het meisje kon over een paar minuten hier zijn. Dan zou hij zijn geld terughebben. Venezuela wachtte op hem. Hij zou wel wat moeite hebben om te integreren, maar daar kon dat toch niet zo moeilijk zijn... Het zou verstandiger zijn om eieren voor zijn geld te kiezen. Maar wanneer was hij ooit verstandig geweest? Wanneer waren zij ooit verstandig geweest? En verder: de angst van de kleine, de geur van de straat... Voor dat soort momenten deden ze het toch?

Hij boog zich naar de kleine en fluisterde zijn naam in zijn oor. De kleine begon te trillen.

‘Had je al ’s van me gehoord?’ vroeg hij zachtjes.

De kleine knikte. Hij glimlachte. Zachtjes plaatste hij de loop op zijn voorhoofd en schoot recht tussen zijn ogen. Onverschillig voor het gehuil, voor het geluid van voetstappen, voor de naderende sirenes, keerde hij hem de rug toe. En terwijl hij het wapen op dat bleke krenge daarboven richtte, schreeuwde hij zo hard hij kon: ‘Ik was met de Libanees!’

Deel een

1977 - '78

Genesis

Dendy was geboren waar Rome nog van de Romeinen is: in een van de huizen van Tor di Nona.

Toen hij twaalf was brachten ze hem naar Infernetto. Op de verordening van de burgemeester stond: 'Renovatie onroerend goed oude binnenstad.' Deze kwestie sleepte al eeuwen voort, maar Dendy bleef erop hameren dat hij op een dag zou terugkeren naar het centrum. Als boss. En iedereen moest op de knieën als hij langskwam.

Nu had hij met zijn vrouw een tweekamerappartement dat uitkeek op de oude gasfabriek.

De Libanees ging er lopend naartoe vanaf Testaccio. Het was vlakbij, maar door het augustuszweet plakte zijn zwarte hemd aan zijn behaarde borst. Onderweg werd hij steeds pissiger op dat joch.

Dendy deed met een slaperige kop open. Hij droeg een roodgestippelde ochtendjas. Een keer had hij, puur toevallig, een paar bladzijden gelezen in een boek over lord Brummel. Sindsdien hechtte hij veel waarde aan elegantie. Daarom werd hij Dendy genoemd.

'Ik heb de motor nodig.'

'Zachtjes. Gina slaapt. Wat is er aan de hand?'

'Ze hebben de Mini gejat.'

'Nou en?'

'De tas lag erin.'

'Oké, we gaan.'

Op de Kawasaki voelde de *scirocco*-wind bijna aangenaam. Ze scheurden over de weg tot aan de Via Idrovore della Magliana, parkeerden voor een roestig rolluik en liepen het veld in. De barak lag tussen een bouwval en een ijzerloods. Gebarricadeerde deur, geen licht.

'Hij is nog niet terug,' concludeerde de Libanees.

'Wie is hij?'

'Een jochie. Het neefje van Franco, de barman.'

Dendy knikte. Ze gingen bij een oude, kale boomstronk zitten. Dendy haalde een joint tevoorschijn. De Libanees nam twee trekjes en gaf hem weer terug. Het was niet het juiste moment om stoned te worden. Ze zaten een poosje zonder iets te zeggen. Met zijn ogen dicht genoot Dendy van de aangename ontspanning die de hasj hem bezorgde.

'We zijn tijd aan het verspillen,' zei de Libanees.

‘Vroeg of laat moet die klootzak toch terugkomen.’

‘Dat is niet het probleem. Ik bedoel in het algemeen: we zijn tijd aan het verspillen.’

Dendy deed zijn ogen weer open. Zijn maat was onrustig.

De Libanees was klein, donker, vierkant. Hij was geboren in San Cosimato in het hart van Trastevere, maar zijn ouders kwamen uit Calabrië. Ze kenden elkaar al eindeloos lang. Als jochies hadden ze samen al een bende gevormd en nu waren ze helemaal op elkaar ingespeeld.

‘Ik denk aan de baron, Dendy.’

‘Daar hebben we het al honderd keer over gehad, Libanon. Dit is niet het moment. We zijn met te weinig. Bovendien gaat de Verschrikkelijke daarover. En die geeft ons nooit toestemming.’

‘Dat is nou precies het punt, Den. Ik ben het spuugzat dat we altijd maar toestemming moeten vragen. We doen het gewoon.’

‘Misschien. Maar we zijn nog steeds met te weinig.’

‘Nu nog wel, nu nog wel,’ onderbrak de Libanees hem peinzend...’

Een volle gele maan had bezit genomen van de horizon.

De Libanees had geen ongelijk. Het werd tijd dat ze groot gingen denken. Maar een bende van vier jongens had geen grote toekomst. Organisatie. Hoe vaak hadden ze het er niet over gehad? Maar hoe te werk te gaan? En met wie? Er begon een hond te blaffen.

‘Hoorde je dat?’

Voetstappen op het grind. Wie het ook was, hij deed niet erg zijn best om zich te verbergen. Op hun buik schoven ze langzaam naar een stapel vrachtwagenbanden toe. De jongen waggelde dichterbij, mager en scheefgezakt. Toen hij binnen schootsafstand was, kwamen ze na een blik van verstandhouding tevoorschijn.

De Libanees greep hem bij zijn schouders zodat hij geen kant op kon. Dendy trapte hem in zijn onderbuik. Kreunend zakte de jongen ineen. De Libanees wreef zijn gezicht door de droge aarde, pakte zijn revolver en plaatste de loop op zijn nek. ‘Weet je wie ik ben, beest?’

De jongen knikte heftig.

De Libanees verzette zijn wapen. ‘Sta op.’

De jongen ging op zijn knieën zitten.

‘Hij stinkt als een geile bok,’ zei Dendy vol walging.

‘Dat komt van de dope. Hij is totaal lam. Sta op, zei ik.’

Met veel moeite probeerde de jongen op zijn benen te gaan staan. De Libanees glimlachte. ‘Ik heb je oom beloofd dat ik niet zou overdrijven,

maar o wee als ik m'n geduld verlies. Antwoord alleen ja of nee.'

De jongen keek hem lodderig aan. Zijn gezicht zat vol kleine putjes. Dendy gaf hem een trap tegen zijn kaak.

'Ja of nee?'

'Ja.'

'Goed,' vervolgde de Libanees. 'Je hebt de Mini in Testaccio gepikt. Toch?'

'Ja.'

'Heb je in de kofferbak gekeken?'

'Nee.'

'Echt niet?'

'Nee.'

'Des te beter voor je. Waar is de wagen nu?'

'Ik heb hem niet meer.'

Dendy beperkte zich tot een tikje in zijn nek. De jongen begon te grienen. De Libanees zuchtte.

'Heb je hem verkocht?'

'Ja.'

'Aan wie?'

De jongen viel op zijn knieën. Hij kon het niet zeggen. Het waren gevaarlijke lui. Ze zouden hem vermoorden.

'Rotsituatie, hè jongen?' zei de Libanees. 'Als je praat, schieten zij je neer. En als je niet praat, schieten wij je neer.'

'Libanon, ik heb eens een cowboyfilm gezien...'

'Wat heeft dat ermee te maken?'

'Die film heeft er alles mee te maken, echt. Hij ging over een gewond paard... De arme stakker stond op het punt de pijp uit te gaan... en zijn baas wist niet wat hij moest doen... Arm beessie, hij keek hem aan met van die vragende ogen... Waarom moet ik zo lijden, zei die...'

'Ah! Ik snap 't! En dan geeft hij hem het genadeschot... paf!'

'Precies!'

'Maar Dendy, sorry hoor, ik moet je wel wat zeggen.'

'Zeg 't maar, Libanon!'

'Dat paard, dat was gewond terwijl deze jongen me zo gezond lijkt als een vis.'

Dendy schoot hem in z'n been. De jongen greep zijn knie beet en begon te krijsen.

'Kijk nou nog 's, Libanon!'

‘Je hebt helemaal gelijk, Dendy. Hij is er verschrikkelijk aan toe! En wat lijdt hij! Wat zeg je ervan, geven we hem dat genadeschot?’
De jongen praatte.